

Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.,

Vás srdečně zve na přednášku

Szeregi repetycyjne w polszczyźnie – specyficzne jednostki systemu vs działania ponadjęzykowe

kterou prosloví **prof. dr hab. Adam Dobaczewski**
(Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń).

Přednáška se uskuteční v úterý **18. října 2016 v 10:30 hod.**
ve Slovanském ústavu AV ČR, Valentinská 1, Praha 1,
3. patro (zvonek č. 26 – sekretariát).

Głównym problemem referatu będzie status polskich powtórzeń szeregowych (spójnikowych i bezspójnikowych) na tle ogólnych zjawisk repetycji obecnych w różnych językach. Zasadniczym celem będzie odróżnienie repetycji specyficznych językowo, zarówno zleksykalizowanych (np. *nawet-nawet, ledwo-ledwo, raz-raz*), jak i mających charakter regularnych operacji (np. *Poczytał, poczytał i poszedł spać*) od ogólnych zjawisk o charakterze ponadjęzykowym (np. *Pada, pada i pada. vs It is raining, and raining, and raining; To jest bardzo, bardzo ciekawe vs It is very, very interesting*), swobodnie przetłumaczalnych na różne języki (z uwzględnieniem, co oczywiste, rozmaitych ograniczeń typologicznych).

Mimo sporej literatury przedmiotu (ostatnio problem powtórzeń jest rozpatrywany stosunkowo często w ramach *Construction Grammar*), ten aspekt jest w opisie zjawisk repetycyjnych poważnie zaniedbywany. Najwyraźniej widać to w zestawieniu dokładnych powtórzeń rosyjskich u Sannikova (2008), który wymienia obok siebie np. konstrukcje typu *Byvajut awarii i awarii*. (por. ang. *There are teachers and teachers* lub niem. *Es gibt Freunde und Freunde*) i układy typu *Idet, perevalivaetsja. Nu, utka i utka*, nie wskazując przy tym, że ten drugi typ – w przeciwieństwie do pierwszego – jest specyficznie rosyjski.

Powtórzenia specyficzne można dalej konfrontować w obrębie języków spokrewnionych lub pozostających w kontaktach arealnych. Porównując w tym zakresie materiał polski i np. rosyjski, da się zauważyć zdecydowanie większą liczbę specyficznych szeregowych układów repetycyjnych w tym drugim języku, takich jak np. *Ded bil-bil, ne razbil.* lub *Nu, kto-kto, a Kolja pridet; Kogo-kogo on tol'ko ne znajet!*

Přednáška se koná pod záštitou Českého komitétu slavistů.